

Sarojini Naidu

(1879-1949) *Usa ka manunulat, magbabalak, og usa sa mga bantog nga mamumuno sa India sa wala pa naangkon ang kagawasan. Pangulo sa Kongresong Nasyonal sa India og primerong gobernadora sa gawasnong India.*

- ❑ “Ang pagpasabot sa hustisya maoy usa ka halangdonong panglantaw sa Islam tungod kay sa dihang basahon nako ang Qur’an makita ko gayod ang tunhay nga prinsipyo sa kinabuhi, dili kahibulongan apan praktikal nga pamalaod para sa adlaw-adlaw nga pangandak sa kinabuhi nga angayan sa tibook kalibutan.”
- ❑ “Mao kini ang unang relihiyon nga nagsangyaw og nagbuhat sa demokrasya, kay sa sulod sa moske sa dihang magtawag na sa pag-ampo og magtapok na ang mga nagsimba, ang demokrasya sa Islam makita sa lima ka beses matag adlaw diin ang kabos og ang hari mangluhod nga magtapad og mosulti “Ang Dios ang Labaw”. Nagbalik-balik ang akong katingala mahitungod niining dili mabuwag nga pagkahiusa sa Islam nga makahimo sa kinaiyang pagbati sa usa ka tawo nga igsoon.”
[Mga pagpamulong bahin sa “The Ideals of Islam”; basaha ang *Speeches and Writings of Sarojini Naidu*, Madras, 1918, pp. 167-9]

* * * * *

Arnold J. Toynbee

(1889-1975) *Tagsulat sa kasaysayan nga taga-Britanya, Tigpamulong sa Unibersidad sa Oxford.*

- ❑ “Ang pagkawagtang sa pag-kamenos sa laing kaliwatan sa matag Muslim usa sa dakong nakab-ot sa Islam, og ang mga panghitabo sa kasamtangang panahon adunay panginalanghanon sa pagpadayag sa kamaayo sa Islam.”
[*Civilization on Trial*, New York, 1948, p. 205]

* * * * *

William Montgomery Watt

(1909-) *Propesor (Emerito) sa Arabik og Pagtulon-ang Islam sa Unibersidad sa Edinburgh.*

- ❑ “Dili ako Muslim sa ordinaryong pagsabot apan naglaom ako nga “Muslim” isip “usa ka tawo nga miyukbo sa Dios” pero nagtoo ako nga anaa sa Qur’an og sa laing pagpadayag sa panglantawng Islamiko ang daghan tinigom mahitungod sa kamatuoran sa Dios diin ako og uban pang tawo sa Kasadpang dapit sa kalibutan daghan pang mahibaloan og ang Islam gayod ang lig-ong pilianan nga maghatag og mga sumbanan sa usa ka relihiyon sa umaabot nga panahon.”
[*Islam and Christianity Today*, London, 1983, p. ix.]

Alang sa dugang kasayoran mahitungod sa relihiyong Islam, mahimong mobisita:

<http://al-islam.org/faq/>

v1.0

“Sila nga maminaw sa Pulong, sila ang adunay giya sa Dios, og sila and mga tawong adunay pagsabot.”
(Qur’an 39:18)

Unsa ang mga pahayag sa mga dili Muslim mahitungod sa...

Islam

ANG PINAKAMATULIN NGA MIUSWAG NGA RELIHIYON SA KALIBUTAN

Kini mao ang tinigom nga mga mughong pahayag nga kinutlo gikan sa nagkadaiyang mga inilang tawo nga dili Muslim, lakip na ang mga makinaadmanon, tagsulat, batid sa pilosopiya, magbabalak, politiko og aktibista nga gikan sa kanasuran sa Sidlakan og Kasadpang dapit sa kalibutan. Sa among pagkahibalo, walay bisan usa kanila ang nahimong Muslim. Nan, kaning mga pulong ila gayod nga kaugalingong panghunahuna bahin sa relihiyong Islam.

Bertrand Russell

(1872-1970) *Taga-Britanya nga batid sa Pilosopiya, Matematika, og nakadawat sa ganti nga Nobel, kansang pagklaro mahitungod sa pagsuta gamit ang lohika dako kaayog impluwensiya sa lakat sa pilosopiya sa ika 20- siglo.*

- “Ang atong paggamit sa hugpong sa mga pulong ‘ang Mangitngit nga Panahon’ nga nasulod sa katuigang 699 taman sa 1,000 nagpakita sa atong sobra nga paghatag og bili sa Kasadpang bahin sa Europa...Gikan sa India ngadto sa Espanya, ang masilakon nga sibilisasyon sa Islam milambo. Kung unsa ang nawala sa hugpong Kristiyanismo niining panahuna wala nawagtang sa sibilisasyon kundili taliwas niini...Alang kanato mura ba og ang sibilisasyon sa Kasadpang dapit sa Europa mao lang ang matood nga sibilisasyon, pero usa kini ka kitid nga panglantaw.”

[*History of Western Philosophy*, London, 1948, p. 419]

★ ★ ★ ★ ★

Hamilton Alexander Roskeen Gibb

(1895-1971) *Usa ka nag-unang makinaadmanong oryentalista sa iyang panahon.*

- “Apan ang Islam aduna pay dugang nga pag-alagad ngadto sa katuyuan sa katawhan. Sa ato pa, ang gibarogan niini mas duol sa tinood nga Sidlakan kaysa Europa, og kini adunay dalaygon nga tradisyon sa pagsinabtanay og pagtinabangay sa nagkalain-laing kaliwatan. Walay lain nga katilingban nga adunay talaan sa malampusong paghiusa pinaagi sa patas nga kahimtang, sa kahigayonan, og sa mga paningkamot sa nagkadaiyang kaliwatan sa katawhan..Naa gihapon sa Islam ang gahom sa pagpakig-uli sa daw dili na magkasabot nga mga elemento sa kaliwatan og tradisyon. Kung ugaling ang pag-inatbangay sa dagkong katilingban sa Sidlakan og Kasadpan sayloan sa pagtinabangay, nan ang pagpataliwala sa Islam gikinahanglan gayod nga kondisyon. Sa mga kamot niini nahimutang ang tubag gayod sa problema nga gisagubang sa Europa kabahin sa relasyon niini sa Sidlakan.”

[*Whither Islam*, London, 1932, p. 379.]

- “Nga ang iyang (Muhammad) reporma nakatabang og dako sa kinatibuk-ang kahimtang sa kababayan-an giangkong sa tibuok kalibutan.”

[*Mohammedanism*, London, 1953, p. 33]

★ ★ ★ ★ ★

James A. Michener

(1907-1997) *Nag-unang Amerikanong tagsulat, nakadawat og honoradong doctorado sa lima ka nakalaing-laing larang gikan sa trenta ka nag-unang Unibersidad og gihatagan siyag Pangpangulong Medalyon sa Kagawasan, ang pinakalabawng ganti nga madawat sa usa ka sibilyan sa America.*

- “Wala nay laing relihiyon nga mikaylap pag-ayo sama sa Islam. Ang mga nasod sa kasadpan nagtoo gayod nga ang pag-uswag niining relihiyona nagggumikan sa pagpamugos gamit ang espada. Apan walay iskolar sa kasamtangang panahon ang makadawat niini nga ideya, og tataw kaayo sa Qur’an ang pagpaluyo mahitungod sa kagawasan sa konsensya.”

[*Islam - The Misunderstood Religion*, Readers’ Digest (Edisyon sa Amerika) Mayo 1955]

Edward Gibbon

(1737-1794) *Ginabantog nga pinakalabaw nga tagsulatt sa kasaysayan nga taga-Britanya sa iyang panahon.*

- “‘Mitoo ako sa usa ka Dios og si Mohammed ang Apostol sa Dios’, mao ang yano og dili mausab nga pagpahayag sa pagtoo sa Islam. Ang pagpasabot sa hulagway sa Dios wala gayod gipasipalaan pinaagi sa unsa mang matang sa dios-dios; ang pagpasidungog sa propeta wala gayod molapas sa sumbanan sa tawhanong pagkamatarong, og ang iyang kasugoan sa kinabuhi wala gayod dugangi agig pasalamat sa iyang mga disipulo diha sa limitasyon sa rason og relihiyon.”

[*History of the Saracen Empire*, London, 1870, p. 54.]

- “Mas lunsay pa sa sistema ni Zoroaster, mas tunhay pa sa balaod ni Moises, ang relihiyon ni Mahomet murag dili sukwahi sa rason kaysa mga katingalahang toloohan og bakak nga tinooohan sa ika pitong siglo, nga maoy nagdaot sa kasarangan sa mga ebanghelyo.”

[*The History of the Decline and Fall of the Roman Empire*, tomo 5, panid 487].

★ ★ ★ ★ ★

Jared Diamond

Propesor sa Pisyolohiya sa Kolehiya og Medisina sa UCLA; nadawat og Ganti nga Pulitzer para sa Kinatibuk-ang Kamatuoran sa tuig 1998

- “Ang Islam sa katuigang Medieval milambo sa larang sa teknolohiya og abli sa kabag-ohan. Naabot niini ang mas taas nga ang-ang sa kahibalo kaysa kasamtangang panahon sa Europa; giipon niini ang legasiya sa karaang Griyegong sibilisasyon diin daghan sa mga karaang libro nga atong nahibaloan karon naggikan lamang sa mga kopya sa Arabo. Nag imbento sila og mulino, triginometriya, trianggulong layag og nakab-ot ang dagko nga pag-uswag sa metalurhiya, pangmakina og kimikong pangmugna og matang sa patubig. Diha sa tunga-tungang katuigan ang halapad nga dagan sa teknolohiya naggumikan sa Islam ngadto sa Europa kaysa gikan sa Europa ngadto sa Islam. Kaniadto lamang 1500’s ang kinatibuk-ang direksiyon sa dagan nisugod pagbalit-ad.”

[*Guns, Germs, and Steel - The Fates of Human Societies*, 1997, p. 253]

★ ★ ★ ★ ★

Annie Besant

(1847-1933) *Teosopista og nasyonalistang lider nga taga-Britanya sa India. Pangulo sa Kongresong Nasyonalista sa India sa tuig 1917.*

- “Ako sa kanunay nagtoo nga ang babaye mas adunay kagawasan sa Islam kaysa sa Kristiyanismo. Ang babaye mas ginapanalipdan sa Islam kaysa sa tinooohan nga nagsangyaw og usa lamang ka asawa. Sa al-Qur’an, ang balaod alang sa kababayen-an mas adunay hustisya og kagawasan. Diha lamang sa kataposang biente ka tuig sa Kristianong Englatera giila ang katungod sa babaye nga makapanag-iya og kabtangan, apan ang Islam nagtugot na niini nga katungod sa tanang panahon.”

[*The Life and Teachings of Muhammad*, Madras, 1932, pp. 25-26]